

Forsvarskommandoen sat i gang med en større undersøgelse af sagen, og i april 2005 oplyste jeg forligskredsen om situationen. Konklusionen på Forsvarskommandoens undersøgelse forelå ultimo maj 2005 og blev præsenteret for offentligheden ved en pressekonference i ministeriet den 2. juni 2005.

Som bekendt var anbefalingen, at Tårnfalken skulle afvikles. Begrundelsen herfor var uløste tekniske problemer, mangel på reservedele og flyveforbud. Disse problemer havde ført til flere års forsinkelser for projektet. Der kunne ikke gives sikkerhed for, at der fremover ikke opstod lignende alvorlige tekniske fejl og mangler på systemet.

Forsvaret pegede på leverandøren som den ansvarlige for de tekniske problemer, men erkendte også selv at have en del af ansvaret for systemets manglende operative status. Endvidere havde forsvaret ikke i rette tid erkendt, at Tårnfalken var et avanceret system, hvorfor mangel på og hyppige udskiftninger af teknisk og øvrigt personel havde medført utilstrækkelig viden og erfaring med systemet.

Som jeg dengang udtalte til pressen, var det jo et spørgsmål om, hvor længe vi skulle bruge penge på noget, der ikke virkede eller kun virkede hver anden gang.

Kl. 13.55

I 2005 var der budgetteret med 33 mio. kr. alene til Tårnfalkens driftsomkostninger. Hertil kom løn til personalet. Endvidere var det vigtigt at sikre de ca. 60 mio. kr. fra aktstykket, som endnu ikke var anvendt til Tårnfalken. Det handlede om anskaffelse af et radarsystem til flyet.

Jeg er ansvarlig minister for Forsvarsministeriets område, og efter min mening var det utilgiveligt ikke at standse de løbende millionudgifter til drift og vedligeholdelse af et system, der ifølge Forsvarskommandoens vurdering kun havde mulighed for operativ indsættelse i et begrænset antal år og derfor ikke stod mål med de omkostninger og risici, der var forbundet med at fortsætte projektet.

Derfor var jeg enig i beslutningen om at afvikle Tårnfalken. Med opbakning fra forligskredsen kunne jeg konstatere, at der også var politisk enighed om, at Tårnfalken skulle afvikles, men jeg skal her sige, at alle i forligskredsen udtrykte beklagelse over det sagsforløb, jeg her har fremstillet.

I juni 2005 blev kammeradvokaten anmodet om at undersøge, om der kunne rejses erstat-

ningskrav mod den franske leverandør, Sagem. Endvidere besluttede statsrevisor sig for, at Rigsrevisionen skulle undersøge forsvarets håndtering af Tårnfalken. Denne undersøgelse er endnu ikke afsluttet. Det er oplyst, at Rigsrevisionens beretning om sagen vil foreligge inden sommerferien, måske allerede i maj 2006.

I juni 2005 fremsatte Sagem et ekstraordinært tilbud om fortsat samarbejde med forsvaret om klargøring af en dansk kapacitet – det, der hedder UAV-kapacitet – til operativ tjeneste. Tilbudet gik i store træk ud på følgende: Sagem ville tage Tårnfalken tilbage i bytte for det nyere Sparrowsystem uden beregning. Sparrow er den franske og canadiske version af Tårnfalken. Sagem lovede, at Sparrowsystemet hurtigt ville være klar til international tjeneste; det hed medio 2007. Såfremt løftet ikke kunne indfries, ville Sagem købe Sparrowsystemet tilbage.

For mig var det vigtigt, at et eventuelt fortsat samarbejde med Sagem skulle ende i en win-win-situation for forsvaret. Sagens tilbud ændrede ikke på beslutningen om at afvikle Tårnfalken. Skulle samarbejdet med Sagem fortsætte, ville det blive med det nye Sparrowsystem og på nye vilkår. Det er min vurdering, at et såkaldt trade in af Tårnfalken mod at få et nyt og fuldt flyvedygtigt Sparrowsystem retur burde overvejes, især hvis det kunne medføre, at de hidtidige investeringer i Tårnfalken ikke helt gik tabt. Forsvaret var i efteråret 2005 i dialog med Sagem for at undersøge, om der var grundlag for at fortsætte samarbejdet. Sagens tilbud gik i hovedsagen ud på, at Danmark returnerede materiellet fra Tårnfalkenprojektet, og Sagem ville derefter ombygge det til et UAV-system, som jeg sagde før, af Sparrowudgaven og levere det til Danmark.

Ved udgangen af historikken var forsvaret skeptisk over for det her. Forsvarets bekymring gik på, om man kunne få det gamle system retur i en ny indpakning, og på, om Sagem, i modsætning til de erfaringer man havde gjort sig, ville kunne understøtte systemet i tilstrækkeligt omfang. Selv om Sagens tilbud umiddelbart så fordelagtigt ud, var det ikke omfattet af en tilfredsstillende garantiordning. Forsvaret krævede, at Sagem skulle give en sådan garanti.

Med andre ord skulle der i en eventuel aftale være en klausul om, at en passende kompensations ville tilgå forsvaret, hvis Sparrowsystemet skulle vise sig ikke at virke. Sagem kunne ikke acceptere disse vilkår for et fremtidigt samarbej-